

תת"ע 6762/04-17 - מדינת ישראל נגד גולן פנחס

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 6762-04-17 מדינת ישראל נ' גולן פנחס

לפני כבוד השופטת צפורה משה
המאשימה:
נגד
מדינת ישראל

הנאשם: גולן פנחס ע"י ב"כ עו"ד תמי ארליך

החלטה

מבוא :

בפני בקשה לביטול כתב אישום מחמת התיישנות, בטענה כי מדובר בעבירה של נהיגה במהירות בניגוד למהירות המותרת, אשר ביצועה נסמך על צילום רכב, כאשר הודעה על כך או הזמנה לדין לא נשלחו לנאשם בתחום פרק הזמן של 4 חודשים, כמתחייב בחוק.

לטענת ההגנה, אישורי המסירה אשר הוצגו על ידי המאשימה אינם תקינים ולא ניתן ללמוד מהם על המצאה כדין, שכן חסרים הם פרטים מהותיים.

כתב האישום:

עסקינן בעבירת מהירות מסוג הזמנה לדין (אשר הפכה לעבירה מסוג ברירת משפט בשל התיקון לחוק וזאת לאחר הגשת כתב האישום).

מדובר בעבירה אשר באם יורשע הנאשם, עלולה להשליך על המשך נהיגתו, שכן ההרשעה גוררת עימה בהכרח לחובת הנאשם רישום של 10 נקודות במשרד הרישוי, על כל המשתמע מכך, זאת בנוסף לעונשים אותם יש בידי בית המשפט להטיל בגין ביצוע אותה עבירה.

על פי כתב האישום נשוא דו"ח שמספרו 90507016260, צולם רכבו של הנאשם שמספרו 5985475 ביום

22/10/16 מבצע עבירה של נהיגה במהירות של **95 קמ"ש העולה על המהירות המותרת 60 קמ"ש** בדרך עירונית בניגוד **לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961**.

כתב האישום המצוי בתיק **נושא תאריך חתימה על ידי תובע מיום 20/4/17** כאשר **העבירה המיוחסת לנאשם** בוצעה כאמור לעיל **ביום 22/10/16** ומכאן עולה כי חלפו כ - 6 חודשים בין מועד החתימה על כתב האישום המצוי בתיק בית המשפט, לבין מועד ביצוע העבירה.

במקרה דנן, על המאשימה להוכיח כי נמסרה לנאשם הודעה על ביצוע העבירה או הזמנה למשפט עוד קודם ליום 20/4/17 ולכל המאוחר עד ליום 21/2/17.

טענות הצדדים:

טענות ההגנה :

ההגנה טוענת כי הכתובת המופיעה בכתב האישום אינה כתובתו של הנאשם שכן הנאשם עבר דירה ואף הודיע על כך לדואר ישראל וביקש הפניית כל דברי הדואר לכתובת מגוריו החדשה.

חרף זאת, טוענת ההגנה, כי הנאשם לא קבל את דבר הדואר וזאת על אף שניגש לבית הדואר מספר פעמים.

אישורי המסירה המצויים בתיק אינם תקינים באשר הם אינם כוללים את מלוא הפרטים אותם היה על הדוור למלא ואין בהם כדי לבסס את חזקת המסירה הקבועה **בתקנה 44א.לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974 (להלן "תקנה 44א.")**.

אין באישורי המסירה כדי להוכיח כי אכן הדוור ביקר בכתובת מגוריו של הנאשם וכי כתב האישום או ההזמנה לדין נשלחו לנאשם במועד.

ההגנה הפנתה לפסיקה תומכת, שם בוטל כתב אישום מחמת התיישנות, ובה נקבע כי **ההודעה על דבר הדואר צריכה להיות מהותית ולהכיל פרטים מהותיים** באשר למוסר ההודעה ואופן ביצוע המסירה.

כתימוכין לטיעוניה צרפה ההגנה דו"ח מעקב **"משלוח דואר רשום"** מאתר דואר ישראל, לפיו דבר הדואר הוחזר לשולח ביום, 15/12/16 זאת בשעה שעל פי אישור המסירה המצוי בתיק מציין הדוור כי דבר הדואר "לא נדרש" וזאת ביום 20/12/16.

לטענת ההגנה אין זה סביר כי דבר הדואר לא נדרש במועד מאוחר למועד בו לכאורה נשלח לשולח.

טענות המאשימה:

לדברי המאשימה, אין מקום לטענת ההתיישנות שכן ההודעה בדבר ביצוע העבירה נשלחה תוך פחות מחודש ימים, במסגרת התקופה הקבועה בחוק ככל שזה נוגע לעבירה מצולמת, שכן לטענת המאשימה ההודעה נשלחה עוד ביום 17/11/16.

משכך ובהתאם **לתקנה 44א**. הרי שחזקת מסירה מתקיימת במקרה זה, שכן הוראת החוק נוקבת בלשון "**הודעה**" על ביצוע עבירה וזו נשלחה כאמור ביום 17/11/16 בדואר רשום.

אשר על כן סבורה המאשימה, כי דין הטענה להידחות וכי נטל ההוכחה כי לא נתקבל דבר הדואר רובץ לפתחו של הנאשם.

יודגש כבר עתה כי לא היה בידי המאשימה להציג את ההודעה (מיום 17/11/16) עליה היא מבססת את כתב האישום.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית לבחינת טענות הצדדים הינה סעיף 225א. לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב}, התשמ"ב - 1981 (להלן: "החסד"פ") ותקנה 44א. הנ"ל.

סעיף 225 א.(1) לחסד"פ קובע :

"הייתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27 א. לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בעניינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה 2:

(2) שישה חודשים ממועד ביצוע העבירה... "

במקרה שלפנינו, מדובר בעבירת תעבורה המתבססת על צילום רכב ולפיכך על המאשימה להוכיח שכתב האישום או ההזמנה בגין ביצוע העבירה נשלחו לכתובת הנאשם בתוך 4 חודשים מיום ביצוע העבירה.

באשר להמצאת ההודעה על ביצוע העבירה, יש לבחון את תקנה 44 א., שם נקבעה **חזקת המסירה** וזו לשונה:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מכאן כי חזקת המסירה יש והיא עשויה להתקיים אף ללא חתימת הנאשם על אישור המסירה, ברם **על המאשימה להוכיח כי דבר הדואר נשלח בדואר רשום וכן כי חלפו 15 ימים מיום שנשלחה ההודעה בדואר רשום.**

בנוסף, בסיפא **לתקנה 44א**. נקבע **תנאי נוסף** ולפיו חזקת המסירה מתקיימת, זולת אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההודעה או ההזמנה, מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן.

לעניין אי הצורך בחתימת הנאשם ראה: **רע"פ 2307/98 קריב נ' מד"י**.

ברם ועדיין, לעניין התנאי של משלוח דבר הדואר **"בדואר רשום"** כאמור **בתקנה 44א**. יש צורך להוכיח, **באמצעות ראיה**, כי אכן דבר הדואר **נשלח בדואר רשום** ועל התביעה להוכיח **קיומן של אותן עובדות** הממלאות אחר משלוח ההודעה לנאשם בדואר רשום, **קרי, הצגת אישורי המשלוח/מסירה (רע"פ 62597 ברק נ' מד"י).**

הדעת נותנת כי כוונת המחוקק בקביעת התנאי של משלוח ההודעה **"בדואר רשום"** הייתה למסירה **מהותית בדואר רשום, כזו שניתן לסמוך עליה כי אכן נעשתה וכי המאשימה אכן יצאה ידי חובתה ואפשרה לנאשם להתגונן מפני העבירה במועד**, שאם לא כן מה הטעם בקביעת תקופת התיישנות קצרה באופן משמעותי ביחס לעבירות אחרות המצויות בספר החוקים, אם לא מתקיימת אותה וודאות כי אכן הנאשם קבל במועד את ההודעה על ביצוע העבירה.

עקרונות הצדק וההגינות המשפטית המחייבים בניהול הליך פלילי חלים גם בשלב זה של ההליך הפלילי.

עקרונות אלה עוגנו **בסעיף 149(10) לחסד"פ**, אשר הינו דבר חקיקה ראשית מאוחר בזמן ל"**חזקת המסירה**" הקבועה **בתקנה 44א**.

עובדה זו אף היא יש בה כדי ללמד על כוונת המחוקק על הדרך בה יש ליישם את המסירה על פי **תקנה 44א**. ולפיה אישור המסירה או אותה ראיה שמציגה התביעה צריכים להיות כאלה אשר יש בהם כדי להוכיח **מהי אותה הודעה שנשלחה והקשר שלה לכתב האישום**, מתי נשלחה אותה הודעה או ההזמנה, האם הכתובת המצוינת בה הינה מדויקת וכן התייחסות הדוור, לרבות חתימתו וזהותו, אשר על פיהן ניתן יהיה לדעת מה ביצע מוסר ההודעה ומתי באופן

פשוט וקל אשר אינו מצריך מצד האזרח פעולות חקירה ואיתור מורכבות אשר יש בהן משום הכבדת יתר על האזרח.

ההגנה טוענת כי לא עלה בידי המאשימה להראות ולהציג אישורי מסירה, כאלה העונים על דרישות החוק והפסיקה, שכן היסוד העובדתי הבסיסי שעל המאשימה להציג על מנת להעביר את הנטל לכתפי הנאשם אינו מתקיים, ומכאן שטענת ההתיישנות שרירה וקימת. (עפ"ת 56761-09-11 אבו סביה נ' מד"י).

בענייננו, מאחר ובמועד ביצוע העבירה היה כאמור מדובר בהזמנה לדין, היה על המאשימה להוכיח כי נמסרה לנאשם **הודעה על ביצוע העבירה**.

באשר לתיק שבפנינו, הרי שאישורי המסירה וההודעות המצויים בתיק בית המשפט ואלה אשר הועמדו לעיון בית המשפט לוקים בחסר, כדלקמן:

1. הודעה על ביצוע עבירת תעבורה המתייחסת לדואר רשום שמספרו: **RR-017681682H4** ובה מופיע מספר ההודעה על ביצוע עבירת תעבורה, כתובת הנאשם, משטרת ישראל-פתח תקווה.

דבר הדואר חזר בציון "לא נדרש".

המסמך אינו נושא תאריך או שם דוור או חתימה כלשהי.

(מסמך זה יקרא להלן: "אישור א").

ברור כי אישור זה הינו חסר פרטים מהותיים ולא ניתן לקבוע כי אכן נשלחה

לנאשם ההודעה על העבירה במועד.

2. ספח הודעה על דבר דואר רשום שמספרו **YR-006725931-IL** נושא תאריך: **21/11** בכתב יד, והוא אינו מציין את השנה או באם עסקין בהודעה ראשונה או שנייה.

(מסמך זה יקרא להלן: "אישור ב").

אישור זה אף הוא לוקה בחסר ולא ניתן ללמוד ממנו על הקשר להודעה שנשלחה לנאשם.

3. אישור מסירה אשר חזר בציון "לא נדרש", אליו הפנתה גם ב"כ הנאשם בסיכומיה, עניינו אישור מסירה הנחזה להיות חתום על ידי הדוור **ביום 20/12/16**.

אישור זה מתייחס לדואר רשום שמספרו **RA-017743183H4** בו מצויין מספר הדו"ח נושא כתב

האישום שבפנינו וכתובת הנאשם, אשר לדבריו אינה נכונה.

באישור זה אף מצוינים מועדי ביצוע העבירה ומועד המשפט, הקבוע ליום 26/4/17.

(המסמך יקרא להלן: "אישור ג").

יודגש כי ב "אישור ג" אין כל הצהרה פוזיטיבית של הדוור כי אכן ביקר בכתובת הנאשם ומהו מועד הביקור ממנו ניתן לדעת אם אכן התקיימו המועדים הקבועים בחוק למשלוח ההודעה.

יתירה מכך, החתימה הנחזית להיות חתימת הדוור הינה חסרה שכן אינה כוללת את פרטיו המלאים של הדוור אשר יש בהם כדי לזהותו.

האישור אף אינו נושא את מועד חתימת הדוור על ידו וכן אין כל אינדיקציה כי אכן הדוור ביקר בכתובת הנאשם וכי אכן התמלאו דרישות החוק המהותיות.

4. ספח הודעה על דבר דואר רשום מספר **YR-009625642-IL** נושא תאריך : 28/11 אף הוא

ללא ציון שנה.

בספח אין ציון באם מדובר בהודעה ראשונה או שנייה.

(המסמך יקרא להלן: "אישור ד").

אישור "ד" אף הוא אין בו כדי ללמד כי נמסרה לנאשם הודעה כדין.

5. אישור משלוח דבר דואר רשום מספר **RR-017681682H4** בו מצוין מספר הדו"ח נושא כתב האישום, שם הנאשם וכתובתו ללא ציון מועד המשפט.

באישור אמנם מצוין מועד הדפסת המסמך, 13/11/16 אך אין באישור זה כל אינדיקציה לגבי מועד משלוח דבר הדואר הרשום וכן אין כל ציון לגבי מועד המשפט.

אישור זה נושא אותו מספר פריט אליו הפנתה ב"כ הנאשם בטיעוניה במעקב אחר דבר הדואר באינטרנט.

(המסמך יקרא להלן: "אישור ה").

המאשימה טענה כי ההודעה על ביצוע העבירה נשלחה ביום 17/11/16 (והדבר עולה לכאורה ממעקב הדואר עליו סומכת ההגנה), **יחד עם זאת, לא היה בידי המאשימה להמציא את אותו מסמך/ אישור על מנת שניתן יהיה**

לבחון אותו, זאת על אף שבית המשפט הורה לה בהחלטתו עוד מיום 11/5/18 לעשות כן.

יובהר, כי עוד בדיון מיום 26/4/17 נדחתה בקשת המאשימה לשפיטת הנאשם בהעדר על ידי מותב זה, שכן סברתי כי מדובר באישור מסירה לא תקין וכי לא ניתן לשפוט הנאשם בהסתמך עליו.

לפיכך בהחלטתי מאותו יום קבעתי כי הדיון יידחה לצורך איתור הנאשם במסירה אישית על ידי המאשימה, והוא אכן אותר על ידה.

הנאשם שכר שירותי עו"ד ואף התייצב למשפט בעניינו, ויש בכך אולי כדי לחזק הטענה כי הליך המסירה עליו מנסה המאשימה לבסס טיעוניה לא היה תקין וכי הנאשם אכן לא קבל במועד הודעה על זימונו לדיון, כמתחייב על פי החוק.

משכן, ובהעדר פרטים מהותיים באישורים אשר היו מצויים בתיק בית המשפט אני קובעת כי לא ניתן לבסס את חזקת המסירה ברמת הוודאות הנדרשת להעברת הנטל לפתחו של הנאשם, שכן דבר הדואר המהווה הודעה על ביצוע העבירה ו/או הזמנה לדיון, אשר צריכים היו להגיע לידיעתו של הנאשם ולהישלח אליו בתוך 4 חודשים, בהיותו מהותי היה צריך לכלול פרטים מהותיים אשר מהם ניתן היה ללמוד על זהות מוסר ההודעה, תאריך המסירה, אופן ביצוע המסירה ותוצאת המסירה, כל זאת כמובן תוך הוכחת קשר ישיר לדו"ח נשוא כתב האישום.

על המאשימה להראות באופן פוזיטיבי ראיה אשר יש בה כדי להקים את החזקה ורק לאחר מכן, חובת סתירתה תעבור לכתפי הנאשם, דבר אשר לא אירע במקרה שבפנינו.

פניית ההגנה למאשימה לקבלת פרטי הדו"ר אשר לא נענה אף מחזקת החלטתי זו, שכן טענה זו של ההגנה לא נסתרה כלל וכלל על ידי המאשימה (ראה : פרוטוקול הדיון מיום 5/11/17).

למעלה מן הנדרש ולמען הסר ספק, יובהר כי, גם אם הייתי קובעת כי יש להעביר את הנטל לכתפי הנאשם, גם אז לא היה בכך כדי לשנות מן התוצאה הסופית אליה הגעתי בתיק זה שכן בידי הנאשם היה כדי לסתור את חזקת המסירה וטענת ההתיישנות הייתה עומדת לו ולו רק בשל העובדה שלא היה בידי המאשימה עצמה לספק לנאשם את פרטי הדו"ר עליו היא מבססת כביכול את חזקת המסירה.

לכך מצטרפת גם העובדה, כי המאשימה אף לא סתרה כל טענה של ההגנה בדבר שינוי כתובת הנאשם.

מאחר והחלטתי לקבל את טענת ההתיישנות מנימוקים שפורטו לעיל לא מצאתי לנכון להידרש לטענת ההגנה בעניין הסתירה באתר דואר ישראל, אך בשולי הדברים יוער כי מדובר בשני אישורים שונים.

לאור כך, אני קובעת כי טענת ההתיישנות חלה ואני מורה על ביטולו של כתב האישום.

המזכירות תעביר החלטתי זו לצדדים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, י"ג אב תשע"ח, 25 25 יולי 2018, בהעדר הצדדים.